

A jogász válaszol

A megbízott erdőgazdálkodó elszámolási kötelezettsége az erdőterületét átrubázó tulajdonossal

A magánerdő-birtokosok körében alkalmazott egyik társult erdőgazdálkodási forma a megbízott útján megvalósuló erdőgazdálkodás (továbbiakban: megbízotti erdőgazdálkodás). Az Erdőről és az erdő védelméről szóló tv. végrehajtási rendelete szerint társult erdőgazdálkodásnak kell tekinteni, ha a tulajdonosok az erdőterületükön az erdőgazdálkodó személynek az erdőgazdálkodási tevékenységre **megbízást adnak**.

A megbízotti erdőgazdálkodás több szempontból előnyös lehet, e forma nem viseli magán a jogi személyiségből fakadó jogszabályi kötöttségeket.

A megbízotti erdőgazdálkodásnál a megbízottat tekinti az EVT. erdőgazdálkodónak. Az EVT a megbízás tartamával, különösen annak megszűnésével nem foglalkozik. Erre nincs is szükség, mivel a megbízást, mint polgári jogi szerződést a PTK 474. § – 483. §-ai szabályozzák röviden, és lényegretörően.

A magánerdő-tulajdonosok és a megbízottak között jelentős számban jöttek létre erdőgazdálkodásra vonatkozó megbízási szerződések az elmúlt években.

A szerződések készítése alkalmával sok esetben szerződésmintákat használtak, jogi szakértő közreműködésére ritkán került sor. Az aláírt szerződések általában a szerződési minimumot tartalmazták, ezek alkalmasak voltak az erdőgazdálkodói nyilvántartásba vételre, de nem mindig idomultak a konkrét viszonyokhoz és többnyire hiányoztak az okiratból a megszűnés esetére vonatkozó rendelkezések. A tulajdonostársak, mint megbízók nagy száma miatt ráadásul nehézkes a szerződés – szükség esetén történő – módosítása is.

A tisztánlátás érdekében néhány alapvetést kell kiemelni a megbízotti jogviszonyban, amely érvényes az erdőgazdálkodói megbízásokra is.

– A megbízási szerződés alapján a megbízott köteles a rábízott ügyet ellátni. A megbízást a megbízó érdekének megfelelően kell teljesíteni.

Esetünkben ez azt jelenti, hogy az adott erdőterületen a megbízott köteles ellátni az EVT-ben meghatározott, a szerződésben részletezett erdőgazdálkodási feladatokat, a szakmai előírások figyelembevételével. A működést a társult tulajdonosok (megbízók) érdekében és

javára végzi. Tevékenységének eredménye, eredményessége (pozitív vagy negatív) a megbízót illeti vagy terheli.

– Az ügy ellátásával felmerült költségek a megbízót terhelik.

– A szerződés megszűnésekor a megbízott köteles elszámolni és ennek keretében a megbízónak mindazt kiadni, amihez a megbízás teljesítése céljából, vagy eljárása eredményeképpen jutott, kivéve amit abból a megbízás folytán jogosan felhasznált.

Most érkeztünk el gyakorlati szempontból a lényegi kérdéshez:

Mikor kell a megbízottnak elszámolnia az erdőterületét (illetőségét) elidegenítő tulajdonossal?

Válasz:

Ha a megbízási szerződés másként nem rendelkezik, akkor amikor a volt tulajdonos (írásban) bejelenti a terület elidegenítését a megbízott felé. A volt társult tulajdonos, mint a megbízók egyike irányába ugyanis a megbízási jogviszony az elidegenítéssel megszűnik.

Lehetséges azonban, és egyben ajánlatos is, hogy a megbízási szerződés ilyen esetben egy terminust (pl.: az elidegenítést követő év május 15.) határozza meg az elszámolás végső időpontjául. Ezáltal nem szükséges minden egyes elidegenítésnél külön elszámolni, hanem azt összevontan is lehet kezelni az éves záróelszámolással.

Az elszámolást azonban ez esetben is a jogviszony megszűnésének időpontjára vonatkoztatva (viszonyítási időpont) kell elkészíteni.

Következő kérdés:

Határozhatnak-e úgy a tulajdonosok (megbízók), hogy az árbevétel vagy annak egy részét a megbízott az elszámolás alkalmával ne adja ki a volt tulajdonostársnak? (Pl.: pontosan nem kalkulálható felújítási költségek miatt.)

Válasz:

A kérdés az elszámolás szabályszerűségéhez is kapcsolódik. Az esetkör sokrétűsége miatt itt csak annyit jelezhetünk meg, hogy ilyen döntésre jogszerűen csak szűk keretek közt kerülhet sor. Az értékesített faanyag árbevételével szemben csak a konkrétan felmerült (bizonylatokkal igazolt) költségek számíthatók fel, beleértve természetesen az erdőfenntartási jutalékat is.

A közös tulajdonban lévő erdőterület illetőség elidegenítésével kapcsolatban még egy szempontra kell odafigyelni a megbízottaknak.

A PTK közös tulajdonra vonatkozó szabályai szerint a tulajdonostársak szótöbbséggel (egyszerű) döntenek a dolog (erdőterület) hasznosításáról. Ha az új erdőtulajdonos(ok) nem írja(ák) alá a megbízási szerződést, előfordulhat, hogy a megbízók száma az 50% + 1 fő alá csökken. Ezt elkerülendő célszerű, ha az új tulajdonosokkal is aláírásra kerül a megbízási szerződés.

A fentiekben megkíséreltük a megbízotti erdőgazdálkodással összefüggésben felmerülő, néhány gyakorlatban is előforduló jogi kérdés tisztázását. A magánerdő-birtokosok jogsegélyszolgálatára továbbra is várja és fogadja az általánosítható tapasztalatok leszűrésére alkalmas jogeseteket, illetve kérdéseket.

Dr. Derzsenyi Tibor

Jogsegélyszolgálat vezető

Szíves figyelmükbe ajánljuk az alábbi utazási ajánlatainkat:

Számos Dél-Afrikai programból választhatnak, vagy ezek bármilyen kombinációját kínáljuk Önöknek: minimum 6 fő részére november 14-23.

Közutazás Fokvárostól Johannesburgig, látogatás/vadles a Kruger NP-ban, fakultatív egy napos vadászat (a konkrét programot kérésre megküldjük).

Baltikum vagy Szentpétervár (a konkrét programot kérésre megküldjük)

Minimum 15 fő részére bármilyen időpontban: Baltikum 6 nap/5 éj, Szentpétervár 5 nap/4 éj

– Izland, október 6-10. (a konkrét programot kérésre megküldjük)

– Városlátogatások október 28-november 1., december 3-8.

– Barcelona, Madrid, Sevilla (a konkrét programot kérésre megküldjük)

– Kellemes pihenés, kikapcsolódás vagy továbbképzések céljából ajánljuk a vadászházkínálatunkat egyéni és csoportos vendégek részére.

Új!!! 2006. március 29-i teljes napfogyatkozás megtekintésére szervezett,

Nílusi hajóúttal, vagy Kairó-Alexandria körúttal egybekötött egyiptomi utazás.

Részletes programok a honlapunkon: www.erfatours.hu